

PROGRAMA CURRICULARĂ
Pedagogie II:
Teoria și metodologia instruirii
Teoria și metodologia evaluării

Titular de curs și seminar:
Lector univ. dr. Popescu Mihaela Alexandrina

I. Principii de concepere:

Programa propusă exprimă o modalitate de concepere curriculară a modulelor Pedagogiei, de la deschiderea fundamentală, orientativă în pregătirea pedagogică, până la problematica evaluării, în plan teoretic și aplicativ a viitorilor profesori, indiferent de specialitate, conform standardelor solicitate prin Procesul de la Bologna și stadiul actual al dezvoltării științei educației.

Prezenta programă se adresează studenților, înmatriculați la DPPD, de la Facultatea Drept, specializările: Istorie și Relații Internaționale.

II. Statutul disciplinei – Disciplină fundamentală, obligatorie:

Anul de studiu	Semes-trul	Module	Nr. ore curs	Nr. ore sem.	Total ore sem.	Forma de evaluare	Nr. cre-dite
II	1 (14 săpt.)	- Teoria și metodologie instruirii, - Teoria și metodologia evaluării	2 (28 ore)	2 (28 ore)	28 curs 28 seminar	E 1 Examen scris Lucrări aplicative	5 cr.

III. Obiective/competențe generale și specifice :

1. înțelegerea, prelucrarea și asimilarea de cunoștințe privind problematica modulelor pedagogiei: cunoștințele generale pentru abordarea științifică a activității educative și didactice, cunoștințe procedurale (de rezolvare aplicativă în diferite situații educaționale, de implicare proprie în cunoaștere, aplicare, afirmare a diferitelor contribuții proprii),

2. formarea și exersarea de capacități și competențe necesare profesorului în cunoașterea, înțelegerea, interpretarea proprie a aspectelor teoretice tematice, a evoluției modurilor de abordare în conceperea realizării practice a diferitelor teme și în evaluarea critic-reflexivă a rezultatelor.

3. Afirmarea incipientă a competențelor acțional -metodologice, ca expresie esențială a nivelului de profesionalizare specifică, conform profilului așteptat pentru un profesor profesionist în domeniul educațional:

- formarea abilității de a analiza critic diferite documente specifice,
- dezvoltarea capacităților de a construi produse curriculare proprii,
- dezvoltarea capacităților de elaborare a strategiilor de aplicare a cunoștințelor,
- adoptarea de decizii de ameliorare/perfecționare/dezvoltare a procesului educațional, la diverse contexte, niveluri de implementare,
- formularea de ipoteze pentru soluții de optimizare a practicii educaționale,
- competența de a prevedea un context pedagogic adecvat,
- competența de a stabili obiective, conținuturi, strategii, criterii de evaluare,
- competența de a prevedea și rezolva restricții și dificultăți, confuzii în temă,
- competența de a adapta curriculumul dat la situații reale, contexte variate,

4. Corectarea, afirmarea, valorificarea dimensiunilor afectiv – motivaționale, atitudinale din perspectivă profesională.

IV. Conținuturi propuse pentru curs și seminar/aplicații:

1. Teoria și metodologia instruirii: 20 ore

Unități de învățare	Conținuturi tematice și procedurale	Nr. ore
1. Curriculum și instruire	Curs: Reactualizarea cunoștințelor și a experiențelor de învățare în problematica unui curriculum: esența, abordarea conceperii și realizării, consecințe pentru profesor; Esența instruirii; Teoria și metodologia instruirii – disciplină prioritară între științele pedagogice; Abordări actuale .	2
	Seminar: Reactualizarea cunoștințelor și a experiențelor de învățare în problematica unui curriculum prin reconstruirea hărții cognitive a curriculumului.	2
2. Sistemul și procesul de învățământ	Curs: Sistemul de învățământ, procesul de învățământ și curriculum; Didactica; Esența procesului de învățământ – cadru formal educațional; caracteristicile acestuia: caracterul formativ, c. informativ, c. logic, c. normativ, c. axiologic, c. sistemic, ca proces de predare, proces de învățare, proces managerial, proces interactiv, proces educativ, factor de autoinstruire, proces de evaluare, proces reglabil; Normativitatea procesului de învățământ; Consecințe pentru conceperea și desfășurarea lui; competențele profesorului în aplicarea acestora.	2
	Seminar: Elaborarea unui tabel sintetic privind perspectivele de abordare a procesului instructiv-educativ, elaborarea de reflecții privind consecințele acestor perspective asupra practicii educaționale. Construirea de relații între caracteristicile și normativitatea procesului de învățământ. Construirea și interpretarea de studii de caz.	2

3. Strategii de instruire	Curs: Metodologie și strategie în instruire; conceptul de strategie; Tipuri de strategii; optimizarea precizării strategiilor; Elemente componente.	2
	Seminar: Exersarea deciziei privind alegerea unei strategii , argumentării și susținerii prin elementele componente ale unei strategii didactice și a relațiilor dintre ele. Studii de caz.	2
3.1. Metode de instruire (predare și învățare)	Curs: Note distincte: strategii și metode; Concepte specifice; Funcții ale metodelor; Criterii de clasificare și categorii ale metodelor; Caracteristici, condiții de eficiență, procedee, situații aplicative ale metodelor de instruire; Perfecționarea combinării, utilizării metodelor; Abordarea clasică și modernă a metodelor; Consecințe.	3
	Seminar: Construirea de situații aplicative ale metodelor de instruire pentru disciplina pe care o vor predă. Analize, interpretări, reconstrucții ale acestor situații utilizând metode moderne.	4
3.2. Mijloace de învățământ	Curs: Resursele didactice și strategiile de instruire; Categoriile de mijloace; Integrarea lor metodică în activități; Situații de afirmare a lor ca auxiliare ale metodelor; Instruirea asistată de calculator – esență, produse informatice utilizabile în IAC, integrarea lor metodică în activități, profesorul în fața IAC.	1
	Seminar: Dezvoltarea situațiilor educaționale construite anterior prin stabilirea de mijloace de învățământ , ca auxiliare ale metodelor de instruire. Formularea de reflecții, ipoteze, întrebări privind consecințele relației metode de instruire – mijloace de învățământ asupra practicii educaționale.	1
3.3. Forme de organizare	Curs: Nevoia de organizare didactică; Abordarea ei contextuală și situațională; Varietatea formelor de organizare; Lecția – microunitate instrucțională: esență, tipuri și variante de lecții, evaluarea eficienței lecției, abordări actuale ale lecției; Organizarea acțiunilor de învățare (activitate frontală, independentă – individuală și în grupuri mici); relațiile profesori – elevi în instruire (comunicarea didactică).	4
	Seminar: Construirea de situații de instruire și învățare , valorificând relațiile dintre elementele componente ale unei strategii de instruire.	3
	Curs: Necesitatea și posibilitatea proiectării activităților; Niveluri	

4. Proiectarea realizării curriculumului	ale proiectării acționale și metodologice; categorii de proiecte și caracteristicile lor; Esența proiectării curriculare; Algoritm și etape ale proiectării curriculare – modele, abordări; Metode și criterii de proiectare; Modele și variante, alternative de structurare clasice și actuale ale proiectării; creativitatea profesorului în proiectare; Instrumente de concretizare a produselor proiectării – variante, condiții de eficiență; Criterii de evaluare a proiectării și a proiectelor.	4
	Seminar: Sintetizarea comparativă într-o matrice a proiectării tradiționale și curriculare și conturarea de consecințe asupra practicii instructiv-educative. Proiectarea unei unități de învățare utilizând modelul clasic, reconstruirea acestei unități prin recurgerea la o variantă alternativă de proiectare. Formularea de reflecții și stabilirea de consecințe aplicative.	4
5. Sinteza Competențele profesorului în instruire	Precizarea în profilul general de competență al specialistului – pedagog și a dimensiunilor personalității necesare în rezolvarea profesională a problematicii tematice; Diferitele roluri ale acestuia în exercitarea profesiunilor posibile, de ales la absolvire; Evaluarea critică a activităților, a abordării instruirii în fața cerințelor profesionalizării și formării științifice.	2

2. Teoria și metodologia evaluării: 8 ore

Unitatea de învățare	Conținuturi tematice și procedurale	Nr. ore
1. Fundamentare teoretică	Curs: Necesitatea evaluării; evaluare – curriculum – obiective – conținuturi – strategii; Concepte de bază; Funcții; Principii de concepere și realizare; Etape, modele; Tipuri, caracteristici	2
	Seminar: Construirea hărții conceptuale a temei. Realizarea de analize comparative a modelelor și tipurilor de evaluare pe baza unui set de criterii. Construirea de consecințe practice a elementelor/variabilelor evaluării asupra activității elevilor și profesorului.	2
2. Realizarea evaluării	Curs: Strategii specifice; Modele; Metode și tehnici; Instrumente: construire, caracteristici; Autoevaluarea; Obiectivizarea aprecierii; Standarde de evaluare; Alternative în evaluare	4
	Seminar: Construirea de strategii alternative de evaluare . Construirea de probe de evaluare pentru o unitate de învățare.	4

3. Sinteza	Curs: Competențele evaluative ale profesorului; Greșeli tipice și soluții; Exerciții de elaborare a unor instrumente de evaluare; Rezolvarea de sarcini tematice din Caietul de instrumente I.	2
	Seminar: Construirea de reguli care să conducă la diminuarea subiectivității în evaluarea elevilor. Construirea unei liste de „ produse” ale activității elevilor ce pot fi incluse într-un portofoliu realizat la disciplina pe care o vor preda, având ca element de sprijin portofoliul didactic.	2

V. Strategii de predare – învățare:

Alegerea metodelor de formare inițială a cadrelor didactice trebuie să îndeplinească exigența suplimentară a transferabilității formării spre elevi.

Schimbarea metodologică pragmatică, în complexitatea ei, poate veni de la abordarea problematicii prin prisma unei noi paradigme epistemologice, cu consecințe aplicative și în educație, instruire – **constructivismul**. Dacă va fi format inițial constructivist ca student, atunci el va proceda ca profesor în același sens. Dar aceasta nu înseamnă eliminarea totală a metodelor clasice, căci sunt utile în numeroase situații, ci optimizarea lor în acord cu noile abordări ale cunoașterii, precum și completarea cu noi strategii, metode, procedee și tehnici de învățare derivate din logica științei. Multe dintre ele au mai fost utilizate și anterior în anumite situații de învățare școlară, dar contextul în care sunt aplicate le valorifică intens pentru înțelegere și construcție proprie a cunoașterii, pentru rezolvarea diferitelor probleme și a situațiilor reale.

Având în vedere rolul central al studentului-viitor profesor în construcția cunoașterii, învățării devin importante acele metode care: îl sprijină în formularea de ipoteze proprii, în aplicarea ideilor, soluțiilor în alte situații, îl motivează în înțelegere prin contactul direct cu diverse surse primare pentru informare și investigare directă, îl orientează în formularea de reflecții, interpretări, pe marginea înțelegerii și rezolvării conflictelor cognitive, îl ghidează în formularea de alternative și argumente, îl sprijină în construirea eșafodului cunoașterii prin elaborarea și utilizarea de instrumente procedurale.

Pe acest fond, metodele utilizabile la cursul și seminarul de pedagogie rezultă dintr-o combinație de învățare în stil clasic (metode de comunicare activizate) și de învățare prin cunoaștere științifică, e tip constructivist. Dintre cele constructiviste, pot fi mai eficiente: metodele și procedeele inductive (respectând progresia prelucrărilor mentale ale informațiilor) și deductive(pentru rezolvarea de probleme și situații date, pentru reflecție și decizie, formulare proprie) sau chiar creative (pentru formularea de mai multe ipoteze, soluții, aplicații, interpretări, construcții mentale și aplicative independent sau în grup).

VI. Evaluarea realizării obiectivelor:

Categoriile și specificul obiectivelor precizate solicită evaluare cumulativă, raportată la profilul de competență contura prin:

- evaluarea continuă asupra calității participării la cursuri și seminarii,
- evaluarea dimensiunii motivațional – atitudinale manifestate,

- evaluarea cunoștințelor de bază și procedurale, a capacităților afirmate la lucrarea scrisă, la examen.

Astfel, punctajul obținut, pentru fiecare evaluare parțială, se convertește în nota finală, după aplicarea baremului de corectare, raportat la obiective și conținuturile precizate, la interpretarea aprecierilor făcute prin recursul la metode și procedee alternative, nu numai clasice:

- 6,00 puncte, pentru lucrarea scrisă (3 subiecte x 2,00 puncte),
- 3,00 puncte, pentru 2 lucrări aplicative elaborate pe parcurs (1, 00 punct și 2,00 puncte), potrivit tematicilor anunțate, a procedurilor folosite, a solicitărilor făcute, a sarcinilor date la cursuri și seminarii, conform cap. IV.

Disciplina	Examen scris	Lucrări aplicative (elaborate în timpul semestrului)	Punctaj	Observații
Pedagogie II Teoria și metodologia instruirii + Teoria și metodologia evaluării	3 subiecte x 2,00 puncte, conform obiectivelor precizate	A) Eseu pe tema „ Competențele didactice ale profesorului” B) Elaborarea unui proiect didactic al unei unități de învățare, de 2-3 ore la specialitate (gimnaziu), după unul din modelele constructiviste date + reflecții personale	1,00 punct 2,00 puncte	Se depun la examen

BIBLIOGRAFIE OBLIGATORIE:

- Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. Iași: Polirom
- Cerghit I. (2008). *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*. Iași: Polirom
- Crețu C.(1998). *Curriculum diferențiat și personalizat*. Iași: Polirom
- Cristea, S. (2002). *Dicționar de pedagogie*. București, Chișinău: Editura Litera Internațional
- Cristea S. (coord.), (2006). *Curriculum pedagogic*. București: EDP
- Cucuș, C. (2002,). *Pedagogie*. Iași :Editura Polirom
- Cucuș, C. (2008). *Teoria și metodologia evaluării*. Iași: Polirom
- Delors J. (2000). *Comoara lăuntrică*. Iași: Polirom
- Frăsineanu S.E. (2008). *Puncte de sprijin în învățarea pedagogiei: pentru studenții viitori profesori*. Craiova: Ed. Universitaria
- Ilie V. (2007). *Pedagogie. Perspective teoretice și aplicative*. Craiova: Universitaria
- Ionel V. (2002). *Pedagogia situațiilor educative*. Iași: Polirom
- Ionel V. (2005). *Fundamentele pedagogiei*. Craiova: Universitaria
- Joița E. (2003). *Pedagogie. Educație și Curriculum*. Craiova: Universitaria
- Joița E. (2005). *Strategii constructiviste în formarea inițială a profesorului*. Craiova: Universitaria
- Joița, E. (coord), (2006). *Pregătirea pedagogică a studenților. Sarcini și instrumente de învățare independentă, constructivistă*. Craiova: Editura Universitaria
- Joița, E. (coord), (2007). *Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă*. București: Editura Didactică și Pedagogică

- Macavei, E. (2001, 2002), *Pedagogie. Teoria educației*. Vol.I- II, București:Aramis
- Maciuc I. (2002), *Repere ale instruirii*, București: Editura Didactică și Pedagogică
- Maciuc I. (2003), *Pedagogia. Repere introductive*. București: Editura Didactică și Pedagogică
- Mogonea F.R.(2008). *Pedagogie pentru viitorii profesori*. Craiova Ed. Universitaria
- Momanu, M. (2002,). *Introducere în teoria educației*. Iași: Polirom
- Oprea Cr. (2006). *Strategii didactice interactive*. București: EDP
- Păun, E., Potolea, D. (2002). *Pedagogie -fundamentări teoretice și demersuri aplicative*. Iași: Polirom
- Radu I.T.(2007).*Evaluarea în procesul didactic*. București: EDP
- Ștefan M., (2006), *Lexicon pedagogic*, București : Aramis
- Ștefan M. (2008). *Facilitarea și îndrumarea învățării pedagogiei*, Craiova: Ed. Universitaria